

Психологічна служба закладу освіти

Практичний психолог забезпечує психологічний супровід учасників освітнього процесу, сприяє створенню безпечного та психологічно комфортного освітнього середовища, підтримує психічне здоров'я, емоційне благополуччя та гармонійний розвиток особистості. Робота практичного психолога спрямована на учнів, педагогічних працівників та батьків, а також передбачає взаємодію з адміністрацією та іншими фахівцями закладу освіти. Основний принцип роботи — повага до особистості, конфіденційність, добровільність звернення, недопущення дискримінації та орієнтація на потреби дитини.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

1. Організаційно-методична робота.

Організаційно-методична робота забезпечує планування, організацію та системність діяльності практичного психолога.

Передбачає:

- планування роботи на навчальний рік;
- складання графіка та циклограми роботи;
- визначення пріоритетних напрямів діяльності;
- ведення необхідної документації;
- підготовку інформаційних та методичних матеріалів;
- аналіз потреб учасників освітнього процесу;
- планування профілактичних, діагностичних, консультативних та розвивальних заходів.

2. Діагностична робота.

Психологічна діагностика допомагає краще зрозуміти психологічні особливості, потреби та труднощі дитини або групи.

Діагностична робота може бути спрямована на:

- вивчення адаптації учнів;
- визначення емоційного стану;
- вивчення міжособистісних взаємин;
- дослідження особливостей навчальної мотивації;
- вивчення самооцінки та самосприйняття;
- визначення психологічних потреб учнів;
- виявлення чинників, які впливають на психологічне благополуччя.

За результатами діагностики психолог формулює рекомендації та визначає подальші напрями психологічного супроводу.

Важливо: результати індивідуальної психологічної діагностики є конфіденційною інформацією та не розміщуються у відкритому доступі.

3. Консультативна робота.

Психологічне консультування — це можливість отримати професійну підтримку у складній життєвій або навчальній ситуації.

Консультації проводяться для:

Учнів

- труднощі у навчанні;
- переживання та сильні емоції;

- тривожність і стрес;
- труднощі у спілкуванні;
- конфлікти;
- проблеми адаптації;
- самооцінка та впевненість у собі;
- взаємини з однолітками та дорослими;
- складні життєві ситуації.

Батьків

- вікові особливості дітей;
- адаптація до навчання;
- особливості підліткового віку;
- взаємодія з дитиною;
- підтримка дитини у кризовій ситуації;
- емоційний стан дитини;
- цифрова безпека;
- труднощі у спілкуванні.

Педагогів

- психологічна підтримка учнів;
- особливості поведінки дітей;
- взаємодія з класом;
- конфліктні ситуації;
- професійне виснаження;
- психологічний клімат у колективі;
- ефективна та безпечна комунікація.

4. Профілактична робота.

Профілактична робота спрямована на попередження психологічних, соціальних та поведінкових проблем і формування навичок безпечної поведінки.

Основні теми:

- запобігання булінгу та кібербулінгу;
- протидія насильству;
- безпечна поведінка;
- психологічна безпека;
- цифрова безпека;
- профілактика конфліктів;
- профілактика ризикованої поведінки;
- емоційна саморегуляція;
- подолання стресу;
- профілактика емоційного виснаження;
- формування навичок звернення по допомогу.

5. Корекційно-розвиткова робота.

Корекційно-розвиткова робота спрямована на розвиток психологічних ресурсів дитини, формування необхідних навичок та подолання визначених труднощів. Може проводитися індивідуально або в групі.

Основні напрями:

- розвиток емоційного інтелекту;
- формування навичок саморегуляції;
- розвиток комунікативних навичок;
- підвищення самооцінки;
- розвиток упевненості у собі;
- формування навичок конструктивного спілкування;
- розвиток стресостійкості;
- формування навичок вирішення конфліктів;
- розвиток навичок самопідтримки.

6. Психологічна просвіта.

Психологічна просвіта допомагає учасникам освітнього процесу отримувати доступну та практично корисну інформацію про психологічне здоров'я і взаємодію з іншими.

Для учнів проводяться:

- тематичні заняття;
- тренінги;
- психологічні практикуми;
- інформаційні хвилинки;
- онлайн-заходи;
- тематичні тижні та акції.

Для педагогів:

- семінари;
- практикуми;
- консультаційні зустрічі;
- інформаційні виступи;
- методичні рекомендації.

Для батьків:

- пам'ятки;
- рекомендації;
- інформаційні матеріали;
- онлайн-консультації;
- тематичні зустрічі.

7. Адаптація учнів.

Психологічний супровід адаптації допомагає дитині комфортно пристосуватися до нових умов навчання.

Особлива увага приділяється:

- учням 1-х класів;
- учням 5-х класів;
- новоприбулим учням;
- дітям, які переживають зміну умов навчання;
- учням під час переходу до дистанційного або змішаного навчання.

Робота включає спостереження, діагностику, консультації, профілактичні та розвивальні заходи, а також рекомендації для педагогів і батьків.

8. Інклюзивна освіта.

Практичний психолог бере участь у створенні умов для повноцінної участі кожної дитини в освітньому процесі.

Основні завдання:

- участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу;
- психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами;
- вивчення психологічних потреб дитини;
- спостереження за особливостями адаптації та взаємодії;
- підготовка рекомендацій педагогам;
- консультування батьків;
- участь у визначенні необхідних умов психологічної підтримки.

Персональна інформація про дитину зберігається відповідно до вимог конфіденційності та захисту персональних даних.

9. Психологічний супровід дітей, які потребують особливої уваги.

Робота спрямована на своєчасне виявлення психологічних потреб дитини та організацію необхідної підтримки.

Передбачає:

- спостереження;
- психологічний супровід;
- профілактичну роботу;
- індивідуальні консультації;
- взаємодію з педагогами та батьками;
- розроблення рекомендацій;
- за потреби — залучення інших фахівців.

У роботі використовується коректне та недискримінаційне ставлення до кожної дитини.

10. Запобігання та протидія булінгу.

Одним із важливих напрямів діяльності психологічної служби є формування безпечного середовища, у якому кожна людина має право на повагу та захист.

Проводиться робота з тем:

- що таке булінг;
- як розпізнати булінг;
- булінг і кібербулінг;
- як діяти у ситуації цькування;
- куди звертатися по допомогу;
- безпечна онлайн-комунікація;
- повага до особистих меж;
- гендерно чутлива комунікація;
- культура взаємоповаги.

Для учнів, батьків та педагогів розробляються пам'ятки, рекомендації, презентації, тренінги та інформаційні матеріали.

11. Психологічна підтримка в умовах воєнного стану.

Особливе місце у роботі психолога займає підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу в умовах тривалого стресу та змін.

Робота включає:

- стабілізаційні вправи;

- техніки саморегуляції;
- вправи для зниження напруження;
- навички подолання стресу;
- психологічну підтримку дітей;
- підтримку педагогів;
- підтримку батьків;
- безпечну комунікацію з дітьми;
- допомогу в адаптації після зміни умов навчання;
- формування навичок самодопомоги та взаємодопомоги.

12. Робота з педагогічними працівниками.

Психолог сприяє підтримці психологічного благополуччя педагогічного колективу.

Основні теми:

- профілактика професійного виснаження;
- емоційна саморегуляція;
- психологічна підтримка;
- конструктивна комунікація;
- конфліктологія;
- взаємодія «педагог — учень»;
- психологічний клімат колективу;
- ресурсність педагога;
- безпечне освітнє середовище.

13. Робота з батьками.

Психолог допомагає батькам краще розуміти вікові та психологічні особливості дітей і знаходити конструктивні способи взаємодії.

Тематика:

- адаптація дитини;
- вікові кризи;
- особливості підліткового віку;
- емоції та потреби дитини;
- взаємодія батьків і дітей;
- ненасильницьке спілкування;
- особисті межі;
- цифрова безпека;
- підтримка дитини у кризових ситуаціях;
- допомога дитині під час стресу;
- підтримка мотивації до навчання.

14. Методична та професійна діяльність.

Практичний психолог постійно вдосконалює професійні компетентності та розробляє власні матеріали.

До цього напрямку належать:

- професійна самоосвіта;
- участь у вебінарах та семінарах;
- проходження навчальних курсів;
- участь у методичних заходах;

- підготовка виступів;
- створення психологічних тренінгів;
- розроблення презентацій та пам'яток;
- підготовка методичних матеріалів;
- професійний обмін досвідом.

15. Аналітична робота.

Аналітична діяльність допомагає оцінювати потреби учасників освітнього процесу та планувати подальшу роботу.

Проводиться:

- аналіз проведеної роботи;
- визначення актуальних психологічних потреб;
- аналіз результатів діагностичної та консультативної роботи;
- оцінювання ефективності проведених заходів;
- визначення пріоритетних напрямів діяльності;
- підготовка підсумкової звітності.

16. Професійна документація

Для організації діяльності практичного психолога ведеться необхідна професійна документація відповідно до чинних нормативних вимог.

До неї належать:

- річний план роботи;
- графік роботи;
- циклограма діяльності;
- документація щодо консультацій;
- документація щодо проведених заходів;
- матеріали психологічної діагностики;
- програми корекційно-розвиткової роботи;
- матеріали команд супроводу;
- аналітичні матеріали;
- звітність;
- матеріали професійного розвитку.

Персональні дані, результати діагностики та інформація про індивідуальні звернення не розміщуються у відкритому доступі.

СКРИНЬКА ДОВІРИ.

Якщо вас щось турбує, ви переживаєте складну ситуацію, маєте труднощі у спілкуванні, навчанні чи взаєминах — **ви можете звернутися по психологічну допомогу.**

Звернення до практичного психолога — це не ознака слабкості. Це можливість отримати підтримку, краще зрозуміти себе та разом знайти можливі шляхи вирішення ситуації.

Ти можеш звернутися, якщо:

- тобі тривожно або важко;
- ти часто відчуваєш сум, напруження чи роздратування;
- виникають конфлікти з однолітками або дорослими;
- тобі складно адаптуватися до змін;
- ти переживаєш через навчання;

- тебе ображають або цькують;
- ти стали свідком булінгу;
- тобі просто хочеться поговорити.

ПАМ'ЯТАЙ!!! Твої почуття важливі.

Твої переживання мають значення.

Ти маєш право на допомогу та підтримку.

Просити про допомогу — нормально. Практичний психолог — це фахівець, до якого можна звернутися тоді, коли потрібні підтримка, розуміння та безпечний простір для розмови.

Відкритість та конфіденційність

На сайті закладу освіти розміщуються лише ті матеріали, які призначені для відкритого доступу: інформаційні статті, пам'ятки, рекомендації, презентації, відео, психологічні вправи та матеріали просвітницької роботи.

Персональні дані учнів, результати психологічної діагностики, інформація про індивідуальні звернення та інші конфіденційні матеріали не публікуються.

*«Поруч — не означає вирішувати все за тебе.
Поруч — означає допомогти знайти власні сили та шлях уперед».*